

MOKINIŲ PASIEKIMŲ GERINIMO MODELIAVIMAS

Problemos strateginė svarba valstybei ir visuomenei bei neatidėliotino jos sprendimo poreikio pagrindimas

Lietuvos mokinių mokymosi rezultatai netenkina valstybės, švietimo bendruomenės ir visuomenės lūkesčių. PISA (angl. Programme for International Student Assessment, toliau – PISA) tyrimai rodo, kad gamtamokslinis, matematinis raštingumas, skaitymo gebėjimai statistiškai reikšmingai žemesnis už Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) atliekamu penkiolikmečių tiriamų šalių mokinių pasiekimų vidurkį. Lietuvos mokinių gebėjimai ypač atsilieka pagal gebėjimą taikyti žinias, interpretuoti gautus rezultatus ir taikyti įvairiuose kontekstuose, naudotis tyrimų duomenimis, kūrybiškai susieti įvairių dalykų žinias tikrovės problemoms atpažinti ir pasirengti jas spręsti. Tyrimo rezultatai rodo, kad šalyje daug mokinių, kurių pasiekimai yra žemi ir mažai tų, kurie geba pasiekti aukščiausius pasiekimų lygmenis. Visų ciklų mokinių raštingumo 2 lygmens nepasiekia EK iškelto rodiklio (mažiau nei 15 proc.): skaitymo gebėjimų – net 25,1 proc., matematinio – 25,4 proc., gamtamokslio – 24,8 proc. penkiolikmečių. Pagrindinio (3) lygmens nepasiekia 43,7 proc. penkiolikmečių. Ypač mažai Lietuvos mokiniai pasiekia aukščiausią skaitymo, matematinio ir gamtamokslinio raštingumo pasiekimų lygmenis (skaitymo – tik 4,5 proc., matematinio – 6,9 proc., gamtamokslio – 4,2 proc. Dideli rezultatų skirtumai tarp mokyklų rodo, kad ne visiems vaikams prieinamas vienodai kokybiškas išsilavinimas. Nėra kompleksiskai atskleistos ir išnagrinėtos žemų pasiekimų ir nesėkmingo mokymosi priežastys ir nėra moksliskai pagrįstų jų įveikos strategijų. Todėl būtina inicijuoti ir atlikti kompleksinius tarpdisciplininius mokslinius tyrimus, parengti antrines tyrimų analizes (angl. secondary analyses).

Spręstiniai uždaviniai

1. Parengti skaitymo gebėjimų, matematinio ir gamtamokslio raštingumo ugdymo srityse antrines analizes remiantis nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų duomenimis.
2. Išanalizuoti ir moksliskai pagrįsti žemų pasiekimų ir nesėkmingo mokymosi įveikos strategijas.
3. Sukurti subalansuotą loginę matricą žemų pasiekimų ir nesėkmingo mokymosi įveikos strategijų diegimui regionuose ir atskirose mokyklose.

Laukiami rezultatai

1. Parengtos ne mažiau kaip trys antrinės analizės, kuriose identifikuoti skaitymo gebėjimų, matematinio ir gamtamokslio raštingumo ugdymo veiksniai.
2. Apibendrintos mokinių pasiekimų tyrimų duomenimis grįstų pokyčių projektavimo patirtys ir pateiktos rekomendacijos ar galimybių studija.
3. Teoriškai pagrįstos žemų pasiekimų ir nesėkmingo mokymosi įveikos strategijos, apimančios socialinį, ekonominį, psichologinį, kultūrinį kontekstą ir orientuotos į personalizuotą mokymąsi, pagalbą mokiniui, individualią mokinio pažangą.
4. Sukurta subalansuota, mokinių pasiekimus sąlygojanti loginė matrica, numatanti žemų pasiekimų ir nesėkmingo mokymosi įveikos galimybes nacionaliniu lygiu, skirtinguose regionuose ir instituciniu lygmeniu.

Tyrimų trukmė – iki 1,5 metų.